

Катан Л.І., д.е.н., професор

Зубко О.В., асистент

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ ГАЛУЗІ РИБНИЦТВА В УКРАЇНІ

Підприємства галузі рибництва в сучасних умовах відносяться до підприємств, які потребують державної підтримки та надалі залишаються специфічним видом сільськогосподарської діяльності, органічно пов'язаним з головними функціями держави - гарантування продовольчої безпеки, підтримування макроекономічної рівноваги, в тому числі шляхом регулювання фінансових відносин, розвитку фінансового середовища, захисту внутрішнього ринку, а також підвищення якості життя тощо.

Цікаві дослідження симбіозу ринкового і макроекономічного регулювання рибогосподарського комплексу належать вітчизняним вченим В. Борисову, Т. Карпушкіній, С. Ниточкіній, Т. Топеціній, саме їм вдалося звернути увагу на те, що закріплення за державою лише функції "нічного охоронця", який захищає права приватної власності нового класу підприємців, навряд чи достатнє для ефективного і динамічного розвитку суспільства. Ринковий механізм як регулятор пропорцій суспільного виробництва не може регулювати соціальні, міжнаціональні, міждержавні відносини. Ця функцію повинна виконуватися на макрорівні - державою, як і забезпечення потреб оборони, підтримання правопорядку, захисту економічних інтересів на міжнародній арені, забезпечення конкурентоспроможності вітчизняних галузей і виробників. І хоча в ринковій економіці структура капіталовкладень визначається, перш за все, приватними підприємцями, роль держави полягає в створенні сприятливого зовнішнього середовища для формування раціональних галузевих пропорцій, експортно-імпортних операцій і рівномірного розвитку окремих регіонів.

Макроекономічна підтримка галузі, з одного боку, повинна виходити з можливостей бюджету держави, з іншого - бути достатньою для того, щоб разом з іншими важелями макроекономічного регулювання (податкова, цінова,

інвестиційна, зовнішньоекономічна політика, формування відповідного кредитного механізму) дати можливість галузі забезпечити сталий розвиток.

Ситуація в галузі рибництва країни не дає підстав для здійснення переходу до сталого розвитку за рахунок лише внутрішніх резервів галузі. Сьогоднішня ситуація вимагає особливо продуманої макроекономічної політики з боку держави, а регулювання і підтримка підприємств галузі рибництва, які здійснюються економічними методами, повинні стати невід'ємною частиною сучасної політики розвитку галузі рибництва.

Таким чином, з огляду на глобалізацію проблем сталого розвитку і багатофункціональність галузі рибництва, для забезпечення консолідації всіх можливих способів залучення капіталу та недопущення подальшого зниження обсягів продукції, основними напрямками макроекономічного регулювання підприємств галузі рибництва сьогодні мають стати:

- бюджетна підтримка, що передбачає підтримку товаровиробників, у вигляді субсидій, дотацій і компенсацій та включити рибогосподарські підприємства, які займаються риборозведенням, вирощуванням риби, до переліку сезонних господарств, що отримують підтримку Кабінету Міністрів України на вирощування продукції тваринництва;

- надання гарантій по залучених інвестиційних кредитах;

- підтримка короткострокового кредитування сезонних витрат виробників продукції рибництва на пільгових умовах субсидування відсоткових ставок по залучених кредитах рибогосподарськими підприємствами на придбання кормів, пально-мастильних матеріалів, рибацької техніки, електроенергії;

- зниження ціни кредитних ресурсів, збільшення частки середньо- і довготермінових позичок, запровадження нових форм кредитування;

- оновлення основних засобів підприємств та їх технічна модернізація через підтримку забезпечення господарств рибогосподарською технікою, машинами й устаткуванням на умовах лізингу, а також спеціалізована підтримка за окремими напрямками рибогосподарської науки;

- завантаження виробничих потужностей, з метою високоефективного використання основного капіталу підприємств та підвищення рентабельності;

- цінова політика, спрямована, насамперед, на створення умов оптимізації цінових співвідношень між продукцією рибництва та інших галузей економіки, підтримка доходів рибогосподарських товаровиробників;

- регулювання внутрішнього ринку продукції рибництва, сприяння формуванню об'єднань рибогосподарських товаровиробників по просуванню продукції на ринках, комплексної переробки рибної продукції й інтеграції з торгівельними організаціями, підтримка розвитку інфраструктури внутрішнього ринку продукції рибництва, в тому числі, створення системи оптових ринків з виходом на них безпосередніх товаровиробників.

Отже, слід забезпечити формування такої аграрної політики на макроекономічному рівні, яка визначає роль і місце держави в забезпеченні сталого розвитку підприємств галузі рибництва, а також форми, методи й механізми економічного регулювання і фінансової бюджетної підтримки підприємств, які займаються відтворенням, вирощуванням, виловом риби і виробництвом продукції рибництва.

Список використаних джерел

1. Катан Л.І., Добровольська О.В., Деревенець В.М. Фінансове забезпечення сталого використання водних біоресурсів підприємств галузі рибництва / Катан Л.І., Добровольська О.В., Деревенець В.М. // Серія Економічні науки Випуск 24. Частина 2. 2017. 2. Мазаракі А. А. Модернізація системи державного управління в галузі рибного господарства / А. А. Мазаракі, В. П. Коротецький, О. В. Сидоренко // Наук. зб. "Інтегроване управління водними ресурсами". — К : ДИА. — 2013. — № 1. — С. 13—25. 3. Яркіна Н.М. Рибне господарство України як складова рибогосподарського комплексу: тенденції, проблеми, перспективи / Н.М. Яркіна // Економічний часопис – XXI. – 2013. – № 3–4(1). – 75–78.